

ROZSZERZENIE SZKOLENIA ZAWODOWEGO DLA POLICJANTÓW

Szkolenie zawodowe podoficerskie
oraz szkolenie zawodowe aspiranckie

Fot. 1. R. Karyś.

mł. insp. w st. spocz. Robert Opozda

Zakład Doradztwa Dydaktycznego i Psychologii CSP

Z dniem 1 stycznia 2023 r. wprowadzono modyfikację w systemie szkolenia zawodowego w Policji, rozszerzając katalog szkoleń o szkolenie zawodowe podoficerskie oraz szkolenie zawodowe aspiranckie. Celem niniejszego artykułu jest przybliżenie zagadnień odnoszących się do istoty wprowadzenia przedmiotowej modyfikacji, warunków, jakie muszą spełniać policjanci kierowani na te szkolenia, oraz zakresu tematycznego obejmującego treści kształcenia realizowane na tych szkoleniach zawodowych.

Z dniem 1 stycznia 2022 r. weszła w życie ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o ustanowieniu „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2022–2025”, o ustanowieniu „Programu modernizacji Służby Więziennej w latach 2022–2025” oraz o zmianie ustawy o Policji i niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2448, z późn. zm.). W art. 1 ww. ustawy ustawodawca ustanowił „Program modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2022–2025”.

Wskazał również, iż istotą wdrożenia Programu jest kontynuowanie modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa, w celu stworzenia warunków sprzyjających realizacji ich ustawowych zadań poprzez unowocześnienie infrastruktury, sprzętu i wyposażenia, a także wzmocnienie etatowe i wzmocnienie motywacyjnego systemu uposażeń funkcjonariuszy oraz podwyższenie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych w formacjach, które objęto ww. Programem.

W uzasadnieniu do ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. czytamy, iż kształtowanie i utrzymywanie przez państwo oczekiwane go przez społeczeństwo stanu bezpieczeństwa zobowiązuje do monitorowania współczesnych problemów zachodzących w świecie społecznym i podejmowanie adekwatnych działań w sferze funkcjonowania służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo kraju. Dopełnieniem powyższego jest zagwarantowanie samym funkcjonariuszom – zważywszy na charakter podejmowanych przez nich czynności, częstokroć realizowanych z narażeniem życia – mechanizmów mających na celu zwiększenie atrakcyjności służby, motywacji i wyszkolenia, co przyczynia się do wzmocnienia tych formacji.

Realizacji tej misji służyć ma Program modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2022–2025¹.

W rozdziale III ww. uzasadnienia pt. Zmiany w ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji wskazany został zakres wprowadzanych zmian w systemie szkolnictwa policyjnego oraz ścieżce rozwoju zawodowego policjantów. Dotychczasowy system szkolenia był dwustopniowy, a w jego skład wchodziło szkolenie zawodowe podstawowe oraz szkolenie zawodowe dla absolwentów szkół wyższych. Zgodnie z § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania szkoleń zawodowych oraz doskonalenia zawodowego w Policji (Dz. U. poz. 877, z późn. zm. – uchylony 1.01.2023 r.), bezpośrednio po przyjęciu do służby policjanta kierowało się na szkolenie zawodowe podstawowe. Szkolenie to przygotowuje do wykonywania zadań służbowych na stanowiskach, na których wymagane są kwalifikacje zawodowe podstawowe. Było to jedyne obowiązkowe szkolenie zawodowe w Policji. Z kolei szkolenie zawodowe dla absolwentów szkół wyższych jest adresowane do policjantów w służbie stałej, przygotowuje ich do wykonywania zadań służbowych na stanowiskach, na których wymagane są kwalifikacje zawodowe wyższe.

Wprowadzone ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o ustanowieniu „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2022–2025”, o ustanowieniu „Programu modernizacji Służby Więziennej w latach 2022–2025” oraz o zmianie ustawy o Policji i niektórych innych ustaw zmiany w systemie szkolnictwa policyjnego mają zapewnić skuteczne i profesjonalne wyszkolenie funkcjonariuszy Policji, powiązanie systemu podnoszenia kwalifikacji z systemem awansów i wynagradzania funkcjonariuszy oraz usprawnienie funkcjonowania szkół policyjnych. Wychodzą one także naprzeciw spostrzeżeniom Najwyższej Izby Kontroli, która w 2019 r. przeprowadziła kontrolę nr P/19/039 – *Szkolenie i doskonalenie zawodowe funkcjonariuszy służb podległych MSWiA*, a jej głównym celem było zbadanie i dokonanie oceny, czy funkcjonujące w służbach podległych MSWiA systemy szkolenia i doskonalenia zawodowego pozwalają na prawidłowe przygotowanie funkcjonariuszy do wykonywania zadań służbowych. Zmiany w ustawie o Policji mają charakter systemowy i wynikają z konieczności usprawnienia funkcjonowania Policji jako formacji odpowiedzialnej za bezpieczeństwo i porządek publiczny oraz powiąza-

nia wymogów dotyczących podnoszenia przez policjanta kwalifikacji zawodowych z podstawami mianowania albo powołania na stanowiska służbowe oraz mianowania na pierwszy stopień w korpusach: podoficerów, aspirantów i młodszych oficerów Policji².

Szczegółowe zmiany w powyższym zakresie objęły między innymi rozszerzenie kwalifikacji zawodowych policjanta. Zgodnie ze znowelizowanym brzemieniem art. 34 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz.171, z późn. zm.) mianowanie lub powołanie na stanowisko służbowe jest uzależnione od posiadanego przez policjanta wykształcenia, uzyskania określonych kwalifikacji zawodowych, a także stażu służby w Policji. Jednocześnie, co istotne, ww. przepis ustalił następujące kwalifikacje zawodowe: podstawowe, podoficerskie, aspiranckie oraz oficerskie. Oczywiście zasadą jest, iż policjant może być mianowany albo powołany na wyższe stanowisko służbowe, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) posiada wykształcenie, kwalifikacje zawodowe i staż służby wymagane na tym stanowisku;
- 2) posiada pozytywną opinię służbową;
- 3) w przypadku poddania go procedurze, o której mowa w art. 35a ust. 1, uzyskał pozytywny wynik testu lub badania przeprowadzonego w ramach tej procedury³.

Podkreślić należy, iż ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o ustanowieniu „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2022–2025”, o ustanowieniu „Programu modernizacji Służby Więziennej w latach 2022–2025” oraz o zmianie ustawy o Policji i niektórych innych ustaw przyjęto założenie, że ścieżka rozwoju zawodowego policjanta będzie wiązała się z podnoszeniem jego kwalifikacji zawodowych, co przełoży się na zmiany w systemie awansowania i wynagradzania. Wprowadzone regulacje miały wpływ na zmianę organizacji systemu szkolenia i doskonalenia zawodowego policjantów. Powyższe skutkowało rozszerzeniem katalogu szkoleń zawodowych dla policjantów, tj. wprowadzeniem szkolenia zawodowego podoficerskiego oraz szkolenia zawodowego aspiranckiego. Wdrożenie kilkuszczelbowego systemu szkolenia zawodowego, gdzie uzyskanie lub poszerzenie kwalifikacji zawodowych warunkuje możliwość awansu w stopniu, a także mianowanie i powołanie na stanowisko, ma m.in. na celu zwiększenie motywacji policjantów w kreowaniu własnej ścieżki kariery i promowaniu samokształcenia⁴. Jak stanowi art. 34 ust. 8 ustawy o Policji, warunkiem uzyskania przez policjanta kwalifikacji zawodowych niezbędnych do mianowania lub powołania go na stanowisko służbowe jest ukończenie przez niego:

- 1) szkolenia zawodowego:
 - a) podstawowego – w przypadku kwalifikacji zawodowych podstawowych,
 - b) podoficerskiego – w przypadku kwalifikacji zawodowych podoficerskich,
 - c) aspiranckiego – w przypadku kwalifikacji zawodowych aspiranckich,
 - d) oficerskiego – w przypadku kwalifikacji zawodowych oficerskich
– i zdanie egzaminu końcowego;

SZKOLENIE PODOFICERSKIE I ASPIRANCKIE

Schemat nr 1. Warunki uzyskania kwalifikacji zawodowych niezbędnych do mianowania na stanowisko służbowe (stan prawny obowiązujący przed 1 stycznia 2023 r.).

Ukończenie przez policjanta:

*Ustawą z dnia 14 kwietnia 2023 r. o zmianie nazw uczelni państwowych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, o zmianie ustawy o Policji, ustawy o Straży Granicznej, ustawy o Państwowej Straży Pożarnej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1088) z dniem 1 sierpnia 2023 r. Wyższej Szkole Policji w Szczytnie nadano nazwę Akademia Policji w Szczytnie – art. 1 ust. 2.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2020 r. poz. 360), art. 34 ust. 3.

2) studiów w Akademii Policji w Szczytnie – w przypadku kwalifikacji zawodowych – i zdanie egzaminu końcowego z zakresu szkolenia oficerskiego.

Na szkolenie zawodowe podoficerskie lub szkolenie zawodowe aspiranckie policjanta można skierować, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) ma zapewnione stanowisko służbowe, na którym są wymagane kwalifikacje zawodowe podoficerskie lub aspiranckie, lub pełni służbę na stanowisku służbowym, dla którego określono policyjny stopień etatowy w korpusie odpowiednio podoficerów albo aspirantów Policji;
- 2) posiada staż służby wymagany do mianowania lub powołania na stanowisko służbowe;
- 3) posiada pozytywną opinię służbową.

Wymogu dotyczącego stażu służby nie stosuje się do policjanta, wobec którego w szczególnie uzasadnionych przypadkach Komendant Główny Policji, Komendant CBSP, Komendant BSWP, Komendant CBZC albo Dyrektor CLKP wyraził zgodę na mianowanie na stanowisko służbowe policjanta, także w służbie przygotowawczej, przed uzyskaniem przez niego kwalifikacji zawodowych oraz stażu służby wymaganych na tym stanowisku, przy spełnieniu wymagań w zakresie wykształcenia. Wówczas taki policjant jest obowiązany uzyskać kwalifikacje zawodowe przed mianowaniem na stałe⁵.

Jak wynika ze schematu nr 2, policjant po odbyciu szkolenia zawodowego podstawowego mógł być skierowany na szkolenie zawodowe podoficerskie lub szkolenie zawodowe aspiranckie. Ustawodawca nie uzależnił możliwości skierowania policjanta na szkolenie zawodowe aspiranckie od warunku posiadania przez niego kwalifikacji zawodowych podoficerskich, uzyskanych w następstwie odbycia szkolenia zawodowego podoficerskiego i zdania egzaminu końcowego z tego

Schemat nr 2. Warunki uzyskania kwalifikacji zawodowych niezbędnych do mianowania na stanowisko służbowe (stan prawny obowiązujący w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 lipca 2023 r.).

Ukończenie przez policjanta szkolenia zawodowego zakończonego egzaminem z wynikiem pozytywnym:

*Ustawą z dnia 14 kwietnia 2023 r. o zmianie nazw uczelni państwowych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, o zmianie ustawy o Policji, ustawy o Straży Granicznej, ustawy o Państwowej Straży Pożarnej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1088) z dniem 1 sierpnia 2023 r. Wyższej Szkole Policji w Szczytnie nadano nazwę Akademia Policji w Szczytnie – art. 1 ust. 2.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2021 r. poz. 1882, z późn. zm.), art. 34 ust. 8.

szkolenia. Zgodnie bowiem z art. 34 ust. 10 policjanta można było skierować na egzamin końcowy z zakresu odpowiedniego szkolenia (podoficerskiego, aspiranckiego i oficerskiego), bez konieczności odbywania tego szkolenia, pod warunkiem spełnienia następujących wymogów:

- zapewnienia mu stanowiska służbowego, na którym są wymagane odpowiednie kwalifikacje zawodowe lub pełnił służbę na stanowisku służbowym, dla którego określono policyjny stopień etatowy w korpusie odpowiednio podoficerów, aspirantów i oficerów Policji;
- posiadania wykształcenia, kwalifikacji zawodowych i stażu służby wymaganych na danym stanowisku;
- posiadania pozytywnej opinii służbowej;
- nie zaszły okoliczności uniemożliwiające jego mianowanie lub powołanie na wyższe stanowisko służbowe, wskazane w art. 34 ust. 4.

Jednakże warunkiem powyższego skierowania było spełnienie wymogów określonych w art. 34 ust. 11, tj.:

- 1) w przypadku egzaminu końcowego z zakresu szkolenia zawodowego podoficerskiego – otrzymanie świadectwa ukończenia szkolenia zawodowego podstawowego z wyróżnieniem;
- 2) w przypadku egzaminu końcowego z zakresu szkolenia zawodowego aspiranckiego – posiadanie wykształcenia wyższego lub otrzymanie świadectwa ukończenia szkolenia zawodowego podoficerskiego z wyróżnieniem lub

świadectwa zdania egzaminu końcowego z zakresu tego szkolenia z wyróżnieniem;

- 3) w przypadku egzaminu końcowego z zakresu szkolenia zawodowego oficerskiego – posiadanie wykształcenia wyższego z tytułem zawodowym magistra lub innym równorzędnym tytułem.

Ustawą z dnia 14 kwietnia 2023 r. o zmianie nazw uczelni służb państwowych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, o zmianie ustawy o Policji, ustawy o Straży Granicznej, ustawy o Państwowej Straży Pożarnej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1088), w art. 2 wprowadzono zmiany w ustawie z 6 kwietnia 1990 r. o Policji. Dotyczyły one między innymi nowelizacji brzmienia niektórych przepisów art. 34 tej ustawy.

I tak w art. 34d po ust. 2 dodano ustępy 3 i 4, które stanowią odpowiednio, iż:

- na szkolenie zawodowe aspiranckie można skierować policjanta, który uzyskał kwalifikacje zawodowe podoficerskie – a więc odbył szkolenie zawodowe podoficerskie i zdał egzamin końcowy z tego szkolenia;
- na szkolenie zawodowe aspiranckie można także skierować policjanta, z wyłączeniem wymogu dotyczącego posiadania przez niego kwalifikacji zawodowych podoficerskich (a więc odbycia szkolenia zawodowego podoficerskiego i zdania egzaminu końcowego z tego szkolenia), jeżeli posiada on specjalistyczne kwalifikacje, wykształcenie, uprawnienia lub umiejętności pożądane ze względu na potrzeby kadrowe Policji.

Szkolenie zawodowe w Policji rozpoczyna się od skierowania nowo przyjętego do służby policjanta na szkolenie zawodowe podstawowe (art. 34c ust. 1). Warunki skierowania policjanta na szkolenie zawodowe podoficerskie lub szkolenie zawodowe aspiranckie określa art. 34d ustawy o Policji. Jak wskazano wcześniej, na szkolenie zawodowe aspiranckie można skierować policjanta, który uzyskał kwalifikacje zawodowe podoficerskie (art. 34d ust. 3). Jednakże ustawodawca wprowadził wyjątek, dookreślając, iż policjanta, który posiada specjalistyczne kwalifikacje, wykształcenie,

uprawnienia lub umiejętności pożądane ze względu na potrzeby kadrowe Policji, można skierować na szkolenie zawodowe aspiranckie z wyłączeniem wymogu dotyczącego uzyskania kwalifikacji zawodowych podoficerskich (art. 34d ust. 4). Zasada ta dotyczy również możliwości skierowania policjanta na szkolenie zawodowe oficerskie (art. 34e ust. 4, bez wymogu wcześniejszego uzyskania kwalifikacji zawodowych aspiranckich), oczywiście, jeżeli spełnia on warunki określone w ust. 1 tego przepisu.

Zmiana ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji wprowadzona ustawą z dnia 14 kwietnia 2023 r. o zmianie nazw uczelni służb państwowych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, o zmianie ustawy o Policji, ustawy o Straży Granicznej, ustawy o Państwowej Straży Pożarnej oraz niektórych innych ustaw wprowadziła między innymi nowe brzmienie ust. 10 oraz 11 w art. 34 tej ustawy.

I tak zgodnie z art. 34 ust. 10 policjanta można skierować na egzamin końcowy z zakresu odpowiedniego szkolenia (podoficerskiego, aspiranckiego i oficerskiego) bez konieczności odbywania tego szkolenia, jeżeli spełnia on łącznie następujące warunki:

- 1) ma zapewnione stanowisko służbowe, na którym są wymagane odpowiednie kwalifikacje zawodowe, lub pełni służbę na stanowisku służbowym, dla którego określono policyjny stopień etatowy w korpusie odpowiednio podoficerów, aspirantów i oficerów Policji;
- 2) spełnia warunki dotyczące posiadania wykształcenia, kwalifikacji zawodowych i stażu służby wymagane na danym stanowisku oraz posiada pozytywną opinię służbową.

Z kolei art. 34 ust. 11 stanowi, iż warunkiem skierowania, o którym mowa wyżej, jest dla egzaminu końcowego z zakresu szkolenia:

- 1) podoficerskiego – ukończenie szkolenia zawodowego podstawowego z wyróżnieniem;
- 2) aspiranckiego – posiadanie wykształcenia wyższego oraz ukończenie szkolenia zawodowego podoficerskiego z wyróżnieniem albo zdanie egzaminu końcowego z zakresu tego szkolenia z wyróżnieniem;
- 3) oficerskiego – złożenie przez policjanta pisemnego raportu w sprawie skierowania go na ten egzamin oraz:
 - a) ukończenie studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich oraz ukończenie szkolenia zawodowego aspiranckiego z wyróżnieniem albo zdanie egzaminu końcowego z zakresu tego szkolenia z wyróżnieniem lub

b) ukończenie studiów w Akademii Policji w Szczytnie. Aktem prawnym regulującym szczegółowo szkolenia zawodowe w Policji jest rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 8 listopada 2023 r. w sprawie szkoleń zawodowych i doskonalenia zawodowego w Policji (Dz. U. poz. 2506), które zastąpiło rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 grudnia 2022 r. w sprawie szkoleń zawodowych i doskonalenia zawodowego w Policji (Dz. U. poz. 2826). Przedmiotowe rozporządzenie określa między innymi formy, tryb, organizację, sposób odbywania i dokumentowania szkolenia zawodowego podstawowego, szkolenia zawodowego podoficerskiego, szkolenia zawodowego

Schemat nr 3. Kierowanie na szkolenia zawodowe w Policji po 31 lipca 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, art. 34c, 34d oraz 34e.

SZKOLENIE PODOFICERSKIE I ASPIRANCKIE

Tabela nr 1. Zakres tematyczny szkolenia zawodowego podoficerskiego.

Lp.	Temat	Czas realizacji (w godz. lekcyjnych)
1.	Prawa człowieka, etyka zawodowa policjanta oraz problematyka antydyskryminacyjna i antykorupcyjna	5
2.	Psychologiczne aspekty kontaktu z osobą dotkniętą sytuacją trudną	7
3.	Wybrane zagadnienia z zakresu prawa wykroczeń	8
4.	Wybrane zagadnienia z zakresu postępowania przygotowawczego	20
5.	Zagrożenia w cyberprzestrzeni	6
6.	Wybrane metody i formy pracy operacyjnej	10
7.	Wybrane zagadnienia prawa cywilnego, rodzinnego i administracyjnego	7
8.	Trudne interwencje i pierwsza pomoc	18
9.	Rejestrowanie interwencji policyjnych	5
10.	Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	5
11.	Wydarzenia nadzwyczajne w trakcie pełnienia służby konwojowej oraz w policyjnych pomieszczeniach prawnej izolacji	4
12.	Wybrane zagadnienia z zakresu ruchu drogowego	4
13.	Postępowanie z osobami znajdującymi się pod wpływem alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu	4
14.	Pościg transgraniczny	4
15.	Szkolenie strzeleckie	8
Ogółem		115 godzin lekcyjnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie decyzji nr 259 Komendanta Głównego Policji z dnia 8 sierpnia 2023 r. w sprawie programu szkolenia zawodowego podoficerskiego (Dz. Urz. KGP poz. 70), Założenia Organizacyjno-Programowe, pkt 8 – Zakres tematyczny oraz system oceniania.

aspiranckiego oraz szkolenia zawodowego oficerskiego. Wskazuje również sposób oceniania policjanta w trakcie ww. szkoleń, a także zakres, tryb, formy i terminy składania egzaminów końcowych ze szkoleń⁶.

Jednocześnie minister właściwy do spraw wewnętrznych i administracji w ww. akcie prawnym wprowadził regulacje, zgodnie z którymi między innymi szkolenie zawodowe podoficerskie i szkolenie zawodowe aspiranckie prowadzi się według programu szkolenia przygotowującego policjantów do wykonywania zadań służbowych na stanowiskach, na których są wymagane kwalifikacje zawodowe – odpowiednio podoficerskie albo aspiranckie (§ 4).

Zakres szkolenia policjantów odbywających szkolenie zawodowe podoficerskie oraz szkolenie zawodowe aspiranckie określił Komendant Główny Policji, wprowadzając dedykowane programy szkolenia.

I tak decyzją nr 259 Komendanta Głównego Policji z dnia 8 sierpnia 2023 r. w sprawie programu szkolenia zawodowego podoficerskiego (Dz. Urz. KGP poz. 70) został określony program szkolenia zawodowego podoficerskiego. Realizację tego programu Komendant Główny Policji powierzył Akademii Policji w Szczytnie, Centrum Szkolenia Policji w Legionowie, Szkole Policji w Katowicach, Szkole Policji w Pile, Szkole Policji w Słupsku oraz Ośrodkowi Szkolenia Policji w Łodzi z siedzibą w Sieradzu.

Celem szkolenia zawodowego podoficerskiego jest przygotowanie policjanta do realizacji zadań służbowych na stanowisku, na którym są wymagane kwalifikacje zawodowe podoficerskie.

Na czas trwania ww. szkolenia składa się 120 godzin lekcyjnych, w tym: 2 godziny lekcyjne na zapoznanie się z regulaminami i organizacją szkolenia; 2 godziny lekcyjne na przeprowadzenie egzaminu końcowego oraz 1 godzina na zakończenie szkolenia, co przekłada się na 15 dni szkoleniowych. Liczebność grupy szkoleniowej nie może przekraczać 24 osób.

Z kolei decyzją nr 258 Komendanta Głównego Policji z dnia 8 sierpnia 2023 r. w sprawie programu szkolenia zawodowego aspiranckiego (Dz. Urz. KGP poz. 69) został określony program szkolenia zawodowego aspiranckiego. Realizację tego programu Komendant Główny Policji powierzył Akademii Policji w Szczytnie, Centrum Szkolenia Policji w Legionowie, Szkole Policji w Katowicach, Szkole Policji w Pile, Szkole Policji w Słupsku oraz Ośrodkowi Szkolenia Policji w Łodzi z siedzibą w Sieradzu.

Celem szkolenia zawodowego aspiranckiego jest przygotowanie policjanta do realizacji zadań służbowych na stanowisku, na którym są wymagane kwalifikacje zawodowe aspiranckie.

Na czas trwania ww. szkolenia składa się 151 godzin lekcyjnych, w tym: 2 godziny lekcyjne na zapoznanie się z regulaminami i organizacją szkolenia; 2 godziny lekcyjne na przeprowadzenie egzaminu końcowego oraz 1 godzina na zakończenie szkolenia, co przekłada się na 19 dni szkoleniowych. Liczebność grupy szkoleniowej nie może przekraczać 24 osób.

Szkolenie m.in. zawodowe podoficerskie oraz zawodowe aspiranckie kończy się egzaminem końcowym z zakresu odpowiednio szkolenia zawodowego podoficerskiego albo szkolenia zawodowego aspiranckiego.

Egzaminy końcowe ze szkoleń przeprowadza jednostka szkoleniowa właściwa dla organizowanego szkolenia, w oparciu o harmonogram egzaminu końcowego. Egzamin ten przeprowadza komisja egzaminacyjna powołana przez kierownika jednostki szkoleniowej, w skład której mogą wchodzić przedstawiciele innych jednostek organizacyjnych Policji wyznaczeni przez kierowników tych jednostek⁷.

Zarówno egzamin końcowy ze szkolenia zawodowego podoficerskiego, jak i szkolenia zawodowego aspiranckiego przeprowadzany jest w formie testu wiedzy obejmującego treści wynikające z programu szkolenia. Test składa

Tabela nr 2. Zakres tematyczny szkolenia zawodowego aspiranckiego.

Lp.	Temat	Czas realizacji (w godz. lekcyjnych)
1.	Prawa człowieka, etyka zawodowa policjanta oraz problematyka antydyskryminacyjna i antykorupcyjna	10
2.	Warsztaty komunikacyjne	9
3.	Wybrane elementy psychologii organizacji	8
4.	Wprowadzenie do problematyki organizacji i zarządzania	13
5.	Organizacja służby i pracy	8
6.	Nadzór nad realizacją zadań służbowych	6
7.	Odpowiedzialność dyscyplinarna, karna i cywilna policjanta	5
8.	Wybrane zagadnienia z prawa karnego procesowego	8
9.	Postępowanie w sprawach o wykroczenia	9
10.	Wybrane zagadnienia z cyberprzestępczości	6
11.	Wybrane zagadnienia zarządzania kryzysowego	5
12.	Wybrane metody pracy operacyjnej	4
13.	Analiza informacji kryminalnej	3
14.	Udzielanie pierwszej pomocy	12
15.	Taktyka i technika interwencji	24
16.	Szkolenie strzeleckie	16
Ogółem		146 godzin lekcyjnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie decyzji nr 258 Komendanta Głównego Policji z dnia 8 sierpnia 2023 r. w sprawie programu szkolenia zawodowego aspiranckiego (Dz. Urz. KGP poz. 69), Założenia organizacyjno-programowe, pkt 8 – Zakres tematyczny oraz system oceniania.

się z 40 pytań. Za każde z pytań testowych zdający może otrzymać od 0 do 1 punktu. Czas trwania testu wynosi 50 minut, a warunkiem jego zaliczenia jest uzyskanie co najmniej 28 punktów⁸.

Pakiety egzaminacyjne, niezbędne do przeprowadzenia egzaminu końcowego ze szkolenia, opracowuje Akademia Policji w Szczytnie, na podstawie własnych oraz opracowanych przez pozostałe jednostki szkoleniowe propozycji pytań do testu wiedzy. W przypadku gdy policjant nie uzyska pozytywnej oceny z egzaminu końcowego, ma on prawo przystąpić do egzaminu końcowego poprawkowego, który przeprowadza się w terminie od 14 do 30 dni roboczych

od dnia egzaminu końcowego. W przypadku uzyskania negatywnej oceny z egzaminu końcowego poprawkowego policjant może, w terminie do 7 dni roboczych od dnia przeprowadzenia egzaminu końcowego poprawkowego, za pośrednictwem przełożonego, złożyć do kierownika jednostki szkoleniowej raport o dopuszczenie go do egzaminu końcowego komisyjnego. Po rozpatrzeniu raportu kierownik jednostki szkoleniowej lub osoba przez niego upoważniona wyznacza termin przeprowadzenia egzaminu końcowego komisyjnego nie krótszy niż 7 dni roboczych od daty rozpatrzenia raportu.

Egzamin końcowy komisyjny przeprowadza się w formie testu wiedzy albo rozmowy sprawdzającej wiedzę nabytą w trakcie szkolenia. Formę przeprowadzenia egzaminu końcowego komisyjnego określa kierownik jednostki szkoleniowej⁹.

¹ Uzasadnienie do ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ustanowieniu „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2022–2025”, o ustanowieniu „Programu modernizacji Służby Więziennej w latach 2022–2025” oraz o zmianie ustawy o Policji i niektórych innych ustaw, druk 1789, s. 1.

² Tamże, s. 25 i 26.

³ Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171, z późn. zm.), art. 34 ust. 1–3.

⁴ Uzasadnienie do ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ustanowieniu „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2022–2025”, o ustanowieniu „Programu modernizacji Służby Więziennej w latach 2022–2025” oraz o zmianie ustawy o Policji i niektórych innych ustaw, druk 1789, s. 1.

⁵ Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, art. 34d.

⁶ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 8 listopada 2023 r. w sprawie szkoleń zawodowych i doskonalenia zawodowego w Policji (Dz. U. poz. 2506), § 1 pkt 1 i 2.

⁷ Tamże, § 31 ust. 1, § 32 ust. 1–2.

⁸ Tamże, § 33 ust. 1 i ust. 2 pkt 2.

⁹ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 8 listopada 2023 r. w sprawie szkoleń zawodowych i doskonalenia zawodowego w Policji (Dz. U. poz. 2506), § 34 ust. 1, § 35 ust. 1 i 2, § 36 ust. 1–4.

Summary

Expansion of professional training for police officers. Non-commissioned officer professional training and warrant officer professional training

On 1 January 2023, a modification was introduced in the system of vocational training in the Police, expanding the training catalog by adding non-commissioned officer professional training and warrant officer professional training. The aim of this article is to bring closer the issues relating to the essence of implementing the modification, the conditions that must be met by police officers sent to these training courses, as well as the thematic scope covering the educational content of the above-mentioned professional training courses.

Thumaczenie: Katarzyna Olbryś